

Høringsnotat Kulturutredningen 2014

Norsk Sceneinstruktørforening (NScF) har lest Kulturutredningen 2014, og tilslutter seg i all hovedsak utredningens anbefalinger. Vi ønsker likevel å påpeke enkelte punkter:

Fra kapittel 13.3:

"For det første mener utvalget det er nødvendig å se på driften ved kulturinstitusjonene." - Utvalget påpeker at dette ikke betyr en omlegging til prosjektbasert drift, og at det ikke er sikkert at en evt. slik omlegging vil føre til bedre ressursutnyttelse.

NScF støtter utvalget i denne vurderingen, og tolker dette som en klar tillit til institusjonenes eksisterende driftsmodell.

Videre viser utvalget til overenskomsten mellom arbeidsgivere og ansatte ved Operaen og orkestrene som en mulig vei fremover: "Etter utvalgets oppfatning bør det legges opp til en tilsvarende overenskomst om arbeidstid og frikjøp av opphavsrettigheter hos de ansatte ved teatrene." - Utvalget beskriver i kapittel 13.4 en to-delt strategi for å møte utfordringene med kunstneres levekår, der den ene delen er å "styrke virkemiddelbruken som bidrar til at flere kunstnere kan leve av egne inntekter."

En overdragelse av rettigheter er med på å svekke opphavsmannens inntektsgrunnlag, og vil være det motsatte av det utvalget ønsker å oppnå. NScF vil understreke viktigheten av at opphavsmann selv kan kontrollere sine egne økonomiske rettigheter og bruken av sitt verk, og få de avtalefestede inntektene som resultat av bruk. NScF kan vanskelig se at vi noen gang vil være villige til å gå med på et frikjøp av sceneinstruktørens opphavsrettigheter.

Utvalget viser til levekårsundersøkelsen utført av Telemarksforskning, som viser "at nivået på kunstneres lønn og levekår i 2006 var dårligere enn i resten av befolkningen. Særlig gjelder dette for frilansere innefor ulike kunstfelt."

Norsk Sceneinstruktørforening representerer så godt som alle instruktører som arbeider ved teatrene og mange av de som arbeider med fjernsynsproduksjoner, og foreningens medlemmer er nesten uten unntak alle frilansere. Dette medfører at instruktørene faller utenfor pensjonsordningene ved teatrene, som omfatter alle andre tilsatte. I de tilfellene en instruktør arbeider for Riksteatret eller Operaen, trekkes instruktøren 2% i lønn som innbetaling til Statens pensjonskasse - uten at

disse pengene kommer instruktøren tilgode som pensjonist. NScF vil arbeide for å rette opp dette, samt å bedre pensjonsvilkårene for frilansere i fremtiden.

"For det andre mener utvalget at det bør gjøres noe med driften av kulturinstitusjonene, slik at denne i større grad enn i dag stimulerer den skapende kunstneriske virksomheten. (...) I denne forbindelse bør det vurderes om det at kulturinstitusjonene skal bidra til framføring av ny norsk dramatik (..) skal gjøres til et mål for deres virksomhet."

NScF vil i denne sammenhengen påpeke viktigheten av at den enkelte institusjons kunstneriske frihet ivaretas. En slik målformulering bør derfor vurderes nøye i forhold til den enkelte institusjons egenart og særskilte oppdrag.

Utvalget skriver videre (...) "det er grunn til å stimulere til mer samarbeid mellom kulturinstitusjoner og frie grupper, særlig innenfor scenekunstområdet. (...) Samtidig blir det pekt på at det er forvaltningsmessige hindre for et slikt samarbeid. Dette gjelder blant annet bestemmelser i Norsk Kulturråd. (...) Bestemmelser som ligger til hinder for et slikt samarbeid bør fjernes."

- Det vises ikke konkret til hvilke bestemmelser det her er snakk om. I tilfeller der institusjoner og frie grupper samarbeider i dag, er det vanlige at den frie gruppen er søker til slike midler.

NScF vil understreke at det dersom man åpner for at kulturinstitusjonene skal kunne søke støtte på lik linje med frie grupper og prosjektkonstellasjoner (som ikke mottar driftstøtte), bør dette medføre en økning i de tilgjengelige midler slik at det ikke går på bekostning av midler til det frie feltet.

Fra kapittel 14.3:

NScF anser den foreslåtte endringen fra den eksisterende praksis med mål- og resultatstyring, til en vurdering der kvalitet vil stå i sentrum, som positiv. Utvalget peker selv på de sentrale utfordringene knyttet til metode og språk i en slik type vurdering. NScF understreker betydningen av utvalgets konklusjon: (slike vurderinger) "må bygge på en allment begripelig metodisk tilnærming, de må invitere til offentlig samtale og begrepsutvikling om kunstnerisk kvalitet (...)"

NScF merker seg for øvrig at utvalget vektlegger de store kulturinstitusjonenes vesentlige rolle i kulturlivet, og understreker dette bl.a. gjennom å foreslå en formulering av den enkelte institusjons samfunnsoppdrag. Dette mener NScF er positivt, så lenge det ikke berører kunstens og kunstnerenes frihet.

Med vennlig hilsen

Norsk Sceneinstruktørforening
Bjørn Sæter
Leder